

Studenice - Vaško jedro

Vrsta spomenika:

naselbinski

Občina:
Naselje:

POLJČANE
STUDENICE

Lokacija:

Parc. št.:*12, *15, *16, *17/1, *18, *19, *20, *23/1, *23/2, *25, *27, *28, *38/1, *38/2, *38/3, *39, *40, *41, *46, *47, *48, *49, *50/1, *50/2, *51, *53, *54, *55, *59, *60, *61, *62, *65, *66, *67, *68/1, *69, *71, *73, *74, *88, *89/1, *89/2, *90, *92, *94/1, *94/2, *95, *96, *99, *100, *105, *106, *107, *109, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135/1, 135/2, 137/2, 137/3, 137/5, 137/6, 137/8, 137/9, 137/11, 137/13, 137/14, 137/15, 137/16, 139, 140, 141, 142/3, 142/4, 144, 146/1, 146/3, 149, 150, 151/1, 151/2, 151/3, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 162, 163/1, 163/2, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171/1, 171/2, 171/3, 171/4, 173, 174/2, 174/3, 175/4, 175/5, 234 del, 236, 237/1, 237/2, 238, 239/2, 240, 246, 247/1, 247/2, 249, 250, 251/1, 251/2, 252/2, 252/3, 253, 255/1, 255/2, 255/3, 255/5, 255/6, 255/7, 256, 257, 258, 259, 260/1, 260/2, 260/3, 206/4, 260/5, 260/6, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271, 273, 274/1, 274/2, 275, 278, 279, 280/2, 281/1, 281/2, 283, 284, 285, 286, 287, 288/1, 288/2, 290, 291, 292, 293, 294, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305/31, 305/32, 305/33, 305/34, 305/35, 305/36, 305/37, 305/38, 305/39, 305/40, 305/42, 305/43, 305/44, 322/88, 322/99 del, 500/2, 501 del, 502 del, 503, 504 del, 507/3 del, 507/6, 507/7, 507/8, 507/11, 507/12, 507/14, 507/15, 509, 510, 514, 1005 k.o. Studenice.

Utemeljitev
razglasitve:

Gručasto jedro vasi leži v Dravinjski dolini pod Bočem in v dolini Toplega potoka. Pritlične in enonadstropne hiše ter gospodarska poslopja iz 19. in prve polovice 20. stoletja se nizajo ob glavni cesti, ki vodi proti samostanu ter ob cesti, ki se sredi naselja odcepi proti vzhodu. Naselje zaključuje samostanski kompleks s cerkvijo in župniščem ter razvalinami nekdanje utrdbe proti Turkom na vzpetini. Kraj je bil prvotno last krške škofije in se prvič omenja leta 1249. Tu je Zofija Rogaška pred letom 1237, ob vodnem izviru, ki je bil znan že v antiki, ustanovila hospital s cerkvijo, kasneje samostan dominikank. V srednjem veku se je zaradi bližine samostana kraj naglo razvijal in izoblikoval trikoten tržen prostor. Leta 1457 je postal trg in dobil pravice do tedenskega in treh letnih sejmov. Vas s kvalitetno ohranjeno arhitekturo ter rastrom poselitve zaključuje dominantna samostanskega kompleksa.

Opis varstvenega
režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti;
- strokovno vzdrževanje in ohranjanje neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine;
- podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja;
- novogradnje v okviru vaških jeder so možne, in sicer kot izpolnitve gradbenih vrzeli. Pri tem je potrebno upoštevati tipično arhitekturo lokalnega okolja. Prav tako so možne nadzidave in adaptacije z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele;
- sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohraniti v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve;
- posegi v zaščiteni namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.

Merilo:

M = 1: 2880

EŠD:	28168
Ime enote:	Zgornje Poljčane - Vaško jedro
Vrsta spomenika:	naselbinski
Občina:	POLJČANE
Naselje:	ZGORNJE POLJČANE
Lokacija:	Parc. št.: *1/3, *1/4, *2, *3, *4, *5, *1/10, *14, *16, *17/1, *17/2, *18, *20, *21, *40, *41/1, *42, *44, *45, *47, *48, *54, *55, *69/1, *69/2, *70, *71, *73, *74, *150, *151, *160, *162, *214, *220/1, *237/2, *242, *244, *261, *270, *271, *280, 71/2, 73/1, 74/3, 83/5, 83/12, 83/14, 93, 94, 95/1, 95/2, 95/3, 95/4, 95/5, 97, 102/1 del, 102/2, 102/3, 102/10, 102/11, 103/1, 104, 106/1, 106/2, 106/3, 107/1, 107/2, 107/3, 107/4, 109/1, 109/2, 109/4, 111/1, 111/3, 111/4, 111/5, 111/6, 113, 114, 115, 116, 117/1, 117/2, 117/3, 118/1, 118/2, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 129, 131, 132/1, 132/2, 132/3, 145, 146, 152, 153, 154, 155, 156, 158/1, 158/2, 158/3, 159/1, 159/2, 159/3, 160/1, 160/3, 160/4, 160/5, 160/6, 160/7, 160/8, 160/9, 162/1, 162/2, 162/3, 165/1, 165/2, 165/3, 165/4, 165/5, 166, 211, 212/1, 212/2, 282/3, 403, 404/1, 404/2, 405, 406, 535/4, 535/5, 1192/1 del, 1192/2, 1192/3, 1192/4, 1192/5, 1192/6, 1192/7, 1192/8, 1192/9, 1192/20, 1193 del, 1194/1, 1194/2, 1198 del, 1207 del, 1210/2 del, 1228/5 del, 1228/6 del, 1228/8, 1231/5 del, 1231/6, 1231/7, 1236/1, 1236/2, 1237/1 k.o. Poljčane.
Utemeljitev razglasitve:	Naselje se je razvilo ob vznožju Boča z gručastim jedrom ob cerkvi sv. Križa ter obcestno pozidavo z manjšim tržnim prostorom. Hiše so pritlične in enonadstropne, zvečine iz 19. in prve polovice 20. stoletja. Značilna so večja gospodarska poslopja z opečnimi prezračevalnimi mrežami. Poleg šole, kompleksa župnišča ter javnih in upravnih stavb na trgu prevladujejo domačije s hišami in poslopja gospodarskega značaja. Naselje je nastalo že v antiki in se v srednjem veku prvič imenuje leta 1245 pod imenom Poltsah. Je kvalitetna vaška aglomeracija z ohranjenimi stavbami ter rastrom poselitve s cerkveno dominantno na vzhodnem robu vasi.
Opis varstvenega režima:	Za spomenik velja varstveni režim, ki določa: - varovanje urbanističnih, arhitekturnih, etnoloških, ambientalnih, zgodovinskih in kulturnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti, enkratnosti in neokrnjenosti; - strokovno vzdrževanje in ohranjanje neokrnjenih urbanističnih prvin: ohranjanje značilne tlorisne zasnove in parcelacije, zazidalni raster, višinske gabarite, historično obliko stavb in streh, nepozidane in zelene površine; - podrejanje vsake rabe in posegov v spomenik ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti in spomeniške pričevalnosti območja; - novogradnje v okviru vaških jeder so možne, in sicer kot izpolnitve gradbenih vrzeli. Pri tem je potrebno upoštevati tipično arhitekturo lokalnega okolja. Prav tako so možne nadzidave in adaptacije z namenom sanirati in rekonstruirati spomeniško območje in njegove dele; - sestavni del urbanistične zasnove zavarovanega območja so tudi zelene površine, ki se morajo ohraniti v nespremenjenem obsegu in obliki – možno je redno vzdrževanje in nadomestne saditve; - posegi v zaščiteno namembnost, tlorise in gabarite so možni zgolj v okviru vzdrževalnih posegov, ki pa morajo biti enotno zasnovani in izvedeni.
Merilo:	M = 1: 2880